

Szerkesztőség kiadói hivatal és nyomda

Uj-Kolozsvár, St. Baron utca 10. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség 977
Kiadói hivatal — 977
Sz. — 558

Kéziratok kizárólag a szerkesztőséghez címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza.

UJ KELET

BUDAPESTI DO-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre — 850
Félévre — 460
Negyedévre — 240
Egy hónapra — 85
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lei
Bukarestben — 5.—

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 35.—
Egy szám — 150

1925 július 9 Csütörtök

Uj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 155 szám

5685. Thamuz 17

Amikor a román kisebbség megy a Népszövetség elé

Három ország van Kelet-Európában, ahol a románok a kisebbségi sorsnak ugyanazt a keserű kenyerét eszik, ami a Romániában élő kisebbségeknek jutott osztályrészül. Csehszlovákia legkeletibb csücskéjében, Ruszinszkóban gyöngé számaránya és szegénysége okozta gyámoltalansága miatt a Tiszamentén lakó néhány falu románsága azon az uton halad, hogy teljesen felszívódjék a ruthén lakosságba. A Bulgáriában és a Szerbiában élő román lakosságának már jobb a számaránya és az anyagi helyzete, de helyzete mégsem mondható rózsásabbnak, mint a ruszinszkiaké, mert az említett két országnak is megvan a maga Anghelucsija és Bratianuja, akik tüzzel-vassal hajszolják keresztül a román lakosság elszorítását, illetőleg elbulgárosítását.

Abg mulik el nap, hogy a román sajtó ne adna hírt a vergődő kétségbeesésekből fakadó segélykiáltásokról, amelyek azokról a területekről tolakodnak a világ közvéleménye elé, ahol a románok kisebbségi sorsban élnek. Nyugodt lelkiismerettel állítjuk, hogy bennünket jobban megalhatnak ezek a feljajdulások, mint akár melyik román lap társunkat, hiszen azok a fájdalmak, amelyeket a kisebbségi sorsban élő románok tiltakozó memorandumai panaszolnak, hajszálnyi pontossággal egyeznek meg az itt élő kisebbségek sérelmeivel. A bukaresti lapok mai száma teljes részletességgel közli azt a terjedelmes memorandumot, amelyet a bulgáriai „Timoc” román kultúregyesület vezetői terjesztettek a népszövetség elé.

A memorandum pedig precíz munka, állításait a nevek és adatok özönével igazolja. Mindenekelőtt az iskolásérelmeket sorakoztatja fel a memorandum. Felelmit, hogy míg a török uralom alatt megvolt a románoknak a maguk iskolarendszere, addig a bolgár uralom eltörölte a román iskolákat és bolgár iskolákat állított fel helyettük. A Romániából származó román tankönyveket a bolgár hatóságok elégették és csupán az egyháznak engedték meg, hogy Romániában készült cirilbetűs román könyveket használhassanak.

— Annak ellenére, — írja a memorandum — hogy tizennégy éves korig Bulgáriában fiukra és leányokra nézve egyformán kötelező oktatást írnak elő a bolgár törvények, a román gyerekek minden kulturától menten nőnek fel, hiszen román iskola nem lévén, bolgár iskolába kell járjanak, annak a nyelvét pedig nem értik.

A memorandum ezután neveket és adatokat sorakoztat fel annak bizonyítására, hogy Bulgáriában a román lakosság ellen politikai, kulturális és gazdasági téren tervszerű hajszá folyik. Különösen megdöbbentően járnak el azokkal a diákokkal szemben, akik tanulmányaikat Romániában akarják folytatni. Ezeket a diákokat a legképtelenebb módon terrorizálják, szabadságuktól megfosztják, utleveleiket elkobozzák, egyszerűen mindent elkövetnek, hogy a román diákoknak romániai iskolákban való tanulását meggátolják.

Az inkvizíció eszközeit használják a román sajtóval szemben is. Nemcsak hogy a romániai lapoknak bulgáriai terjesztését nem engedik meg, de a Bulgáriában megjelenő román lapokat is betiltják.

Mindezek a felsorakoztatott esetek — így végződik a memorandum — világosan mutatják a bulgáriai román kisebbség kétségbeesett helyzetét. **Annak ellenére, hogy a román kisebbség lojális polgára Bulgáriának, résztvevett annak minden háborújában, mégis megfosztják az állampolgároknak járó legegyszerűbb jogoktól is. A mi egyetlen reményünkünk csak a népszövetség, amelyben mi bulgáriai román ki-**

sebbség rendületlenül bizunk, hogy meg fogja találni fájdalmaink orvoslását.

Ime így panaszkodik és vádol a bulgáriai román kisebbség. És a bukaresti lapok feljajdulnak ennek a keserves panasznak hallatára. Feljajdulnak és csodák csodája, nem követelik, hogy alkalmazzanak szankciókat bulgáriai román testvéreik ellen, mert a népszövetséghez fordultak, holott Petrescu Comnen csak néhány nappal ezelőtt szigorú megtorlást kért az erdélyi magyarság ellen, mert a népszövetséghez fordult. Nem. Ez esetben józanabb a román sajtó logikája és megtorlás helyett azt követeli, hogy a román állam hasonló oda a nemzetközi fórumoknál, hogy ezek

Petrescu Comnen instrualja a kormány, hogyan védekezzen a kisebbségi panaszok ellen

A mai minisztertanács

(Bucuresti-Bukarest, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt minisztertanács volt, melyen Marzescu kivételével a miniszterek valamennyien jelen voltak. Jelen volt továbbá Petrescu Comnen berni román meghatalmazott miniszter is, aki instrukciókat kapott abban az irányban, hogyan védelmezze Románia érdekeit a népligánál a kisebbségi panaszok tárgyalásánál.

A minisztertanács elhatározta, hogy a gabonarezsim ügyében csak akkor határoz véglegesen, ha már minden egyes vidékről beérkeztek a pontos adatok a termésekről. A buza és a zab kivételi illetékét emelni fogják, még pedig olyan arányban, hogy a belföldi szükséglet fedezve legyen, illetve, hogy a magas kivételi illetékek a kivitt némi akadályozzák. A többi gabonafélék exportdíját redukálni fogják. Elhalasztották továbbá a döntést a kátrányolaj szabaddátétele ügyében, míg olyan formulát nem találnak, mely biztosítja a jelenlegi kátrányfélék árának fenntartását.

Hozzájárultak a lonyai bányázemek komercializálásához. Felhatalmazták Mardarescu

Sem Genf, sem Hága nem védí a kisebbségeket

A népszövetségi ligák varsói ülése. A hivatalos antiszemizmusnak egész Európában való megszüntetését javasolja a népszövetségi Unió

(Varsó, június 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A népszövetségi ligák uniójának közgyűlésén két tervezetet terjesztettek be a kisebbségi ügyekben követendő eljárásról. Az egyiket Magyarai Géza budapesti egyetemi tanár, a másikat Raucyberg prágai egyetemi professzor dolgozta ki. A cseh javaslat szerint lehetetlen mélyreható reformokat keresztülvinni és meg kell elégedni a népszövetség által biztosított jogokkal. Azt azonban feltétlenül el kell érni, hogy ezeket a jogokat szabatosabb és rendszeresebb formákba foglalják és az érdekelt államok híven betartsák. A magyar álláspont, amelyet Lukács György fejtett ki, az, hogy a mai szabályok mellett lehetetlen a kisebbségi jogoknak érvényt szerezni, mert ezek

annyira dogmatikusak, hogy gyakorlatban utját állják a kisebbségi sérelmek orvoslásának.

Eddig még ugyszólván egyetlen panasz sem kerülhetett a döntésre hivatott nemzetközi fórumok elé. A népszövetség tanácsa például csak abban az esetben köteles kisebbségi ügyekkel foglalkozni, ha ezt valamelyik tagja kifejezetten kívánja. A tanács tagok pedig rendszerint

a szegyenletes állapotok Bulgáriában megszünjenek.

Teljes részvétellel vagyunk a bulgáriai román kisebbséggel szemben és szeretnénk tudomásukra hozni, hogy abban az országban, amelyben az ő véreik alkotják az államalkotó többséget, milliókra menő kisebbségek vergődnek a kulturális inkvizíció sulya alatt. Mert ha ők ezt tudnák, akkor egy új memorandumot szerkesztenének meg, amely a román kormányhoz volna adreszálva és valahogy így szólna: „Véreink tegyetek igazságot kisebbségeitekkel szemben, adjátok meg nekik törvényt és természetadta jogukat, hogy nyugodt lélekkel állhassanak a világ közvéleménye elé és mondhassák: ”

— Ime így cselekedtünk mi a mi kisebbségeinkkel. Követeljük, hogy azok az országok is így járjanak el, ahol a mi véreink élnek kisebbségben.”

hadügyminisztert, hogy konvenciót kössön a londoni Wickers pénzcsoporthal a kudziri repülőgépgyár ügyében.

Azután a katasztrófális méreteket öltött jégviharok ügyével foglalkoztak és elhatározták, hogy a pontos adatok beérkezése után intézkednek a károsultak segélyezéséről. Valószínűleg közadakozás útján is segítenek a károsultaknak.

Végül elhatározták, hogy a hadsereg élemezését a jövőben csakis szövetkezetek útján fogják végrehajtani.

A legközelebbi minisztertanács július 15-én lesz.

A közigazgatási törvény bizottsága ma délelőtt plenáris ülést tartott Bratianu Jonel elnökletével, melyen a miniszterek közül Saveanu, Mosoiu, Lepadatu, Nistor és Inuletz vettek részt. Az erdélyi megyék beosztásáról holnap délelőtt határoznak véglegesen. Az ülésen két bánati küldöttség is résztvett. Az egyik Traian Dalescu vezetésével kérte Krassoszörény-megyének kettéosztását, a másik Gropsan szenátor vezetésével kérte Oravica-megye felállítását.

óvakodnak attól, hogy a kisebbségi ügyekbe beleavatkozzanak.

Igy történt meg az, hogy a népszövetség, annak ellenére, hogy a panaszok özönével érkeznek hozzá, eddig mindössze két kisebbségi ügygel foglalkozott. A hágai bíróságot is elzárták a kisebbségi panaszok és jogviták elől, azáltal, hogy ez a bíróság csakis olyan ügyek fölött dönthet, amelyeket a genfi népszövetség odautal. Minthogy pedig a népszövetség maga sem tárgyal ilyen ügyeket,

sem Genf, sem Hága nem nyújthat védelmet a kisebbségeknek.

A népszövetségi unió ülésén mind a két javaslatot tárgyalás alá fogják venni és budapesti jelentések szerint remélhető, hogy a magyar delegátus proposícióját fogják elfogadni.

A kongresszuson egyébként tegnap egyhangulag elfogadták az angol megbízott javaslatát, amely szerint a liga szükségesnek tartja, hogy a kisebbségi ügyekben a Népszövetséghez benyújtott petíciók, valamint azok eredményei számára a nyilvánosságot biztosítsák. Az angol javaslat második részét, amely a vitás kisebbségi ügyekben a hágai nemzetközi bíróság illetékességét kívánja megállapítani, szótöbbséggel

1925. július 8

Kizárólag

TOL

ért, mert ez és kiadói

fájmán nagyváradi készült, szigoruan írás szerinti.

& HIENZ Csoj Telefon 1-18.

helyreállítását céljából szükség van Önnek a

gyrup

(Prága) gyóymódia et-izményei kezelé-umatismus, vesebajok, egfajdalmak stb.

lo ii, ha romániai képerciai, Dewis Wasser-otjiler 37.) biztonsági e te ír u ávegekért tudtanbón kívül ho-

drogeria Iuj. Lab-senszlovákia ogariájában és grógy-

lerolsy-upte már el- a m gam. Faleségem a roméyan feltitli harai magát ő is, jöte-

ttel: Mihaloviti, Arad

hólya stantalmak-égével, iz ületti

nönben használt ánt:lm-ku l.

l.

a házi elkészítése, itik az eméztést.

onalak a francia

Canada

Mexiko

ti-Antillák

r-Tunisz

ökbe.

egyekkel szolgált:

Bucurest,

edia

nsatbuc.

Rador 259

B.

kal tar-

& Co.

eladás.

Rador 2467

áttették az állandó kisebbségi bizottsághoz, melynek elnöke, Sir George Dickinson, a népszövetségi ligák uniójának és az angol bizottságnak is elnöke.

(Varsó, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A népszövetségi unió ma délutáni ülésén Aurlald professzor feltűnésteltető javaslatot terjesztett be a numerusz klauzusról. A javaslat első részében sajnálattal állapítja meg, hogy Magyarországon a numerusz klauzusz még mindig fennáll, ezzel szemben meglepéssel veszi tudomásul, hogy Lengyelországban a kormány a zsidó kisebbséggel megegyezett, ami a numerusz klauzusz bevezetésének lehetőségét kizárja. A második részében felhívja az unió főtákarát, terjeszsen elő javaslatot az európai országokban rendszeresen uralkodó hivatalos antiszemitizmus és ezzel a numerusz klauzusz lehetőségének megszüntetésére. Aurlald javaslatának első részét szótöbbséggel elfogadták. Ellene csupán a magyar delegátus szavazott. A második részt valamennyi kiküldött egyhangulag elfogadta.

Feleségem, az éretlen

Rendes körülmények között nem szoktam a feleségemet dicsérni, sem a vele való négy szem között, sem idegenek előtt. Ez természetesen atyáimtól öröklött elv csupán és nem a tények önkéntelen következménye, — mert ha beszélni kezdenék és Önök leszámítanak is a férji mi voltomból származó elfogultsági toldalékokat, akkor is egy nem közepesen eszes, képzett, céltudatos intellektust tanulnának meg tisztelni nőmben.

Nos, mindezek előrebocsátásával bevallom azt is, hogy nőm, főképpen szerencsésnek nevezhető férjhezmenetele miatt, elmaradt egy kissé iskolai tanulmányában. Tegnapelőtt reggel azonban átölelte két éves leánykánk fejét és szorongva belesuttogta a kicsiny fülecskéibe:

— Babácska, légy férfi... Anyuska érettségizni megy...

Félóra mulva jelleggel és ranggal magam is ott drukoltam a bizottság előtt. Elhíhetik önök, nem vagyok elfogult, ha azt állítom, hogy feleségem praematurának bizonyult. Parancsszóra egyforma gyorsasággal hadart latinul, románul és franciául, egy domboru felületről kifogástalan egyeneseket vetített holmi elképzelt tükörképre, geológiai alapon levezette az ökör családfáját kortársainkig, nem ugrott be a tolmácsnak, aki hamu helyett a mamu, kén helyett pedig a Kukiról tyukszemirtő iránt érdeklődött tőle és pontosan megoldotta azt a tézist is, hogy mi az összefüggés Moldova vizrajzi viszonyai és a kínai anyacsászáró viszonyai között. Mindezek után pedig az egyik bizottsági tag lekegyeskedett a katedráról és melegen megáztatta feleségem kezét:

— Gratulálok, kisasszony, mily gyermeke és máris milyen talentum!

Feleségem, a gyermeke, hazarohant és átölelte a gyermekünk:

— Férfi voltál, Babácska. Anyuska jeles éretti. Anyuska jeles éretti!

Es ezzel egy nagy darab csokoládéval méltó babérral helyezte a tátogó szájacská köré. Ezzel szemben azonnal felmondotta konyhaigazgatói állását, megtagadta a tőrületést és kávéházból hozatta fel a reggelit, mert egy külön bizottság által intellektuális pályára predesztinált nőhöz méltatlannak találta azt a munkát, amit a halhatatlan Morus Utópiájában is szakalapon szervezett háztartási alkalmazottak végeznek.

Igy tartott ez tegnap reggelig. A végét már önök is tudják. Igen, nőm nem egy jeles éretti, még csak nem is egy éretti, hanem egy közönséges bukott, akit négy tárgyból vágta el, egy éretlen, aki menjen haza, vegye át a konyhát, főzze meg a reggelit, készítse elő a papucsomat s ha beteg is, keljen fel.

Tehát feleségem, az éretlen, hazament és nagy, zokogós fájdalomban összebörült a férfitlan Babácskával, aki örök és olthatatlan szolidaritást vállalva anyjával, egy domboru felületről osztályzatra való tekintet nélkül csunya szabálytalan görbéket vetített a mélyen tisztelt Bizottság tükörképe felé. (m. i.)

**Zsák
Ponyva**

Mindennemű célokra
legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsó

Timisóara

Piata Traian No 2.

Teán a zsidó város zsidó polgármesterénél

Hány lakosa van Tel-Avivnak? Ahogy Disengoff a város jövőjét látja. A zsidó rend és a zsidó rendőr

(Tel-Aviv, június hava. Az Uj Kelet kiküldött munkatársától.) Disengoff polgármester teáján hangos vita folyik a földspekulációról. A vendégsereg közepén egy törékeny öreg ur ül: Achad Haam. Csendesesen hallgatja a vitát, melyben egy öreg kolonista viszi a szót. Tel Aviv ellen tüzel, melyet — szerinte — a spekulációs konjunktúra táplál csupán s melynek igazi léte alapja nincs.

— Ha annak idején, tízennégy év előtt a jaffai néhány családnak nem adott volna kölcsön a Keren Kajemet háromszázezer frankot, hanem ahelyett a mai Tel-Aviv helyén földet vásárolt volna, akkor ma itt nem lenne spekuláció, akkor itt egy olyan város lenne, melynek földje a zsidó közösségé, a népé, nem pedig egyeseké, kik előrelátók voltak.

— Ez igaz, jegyzi meg mosolyogva Disengoff, a zsidó város zsidó polgármestere, de vajjon akkor felépült volna-e a mai Tel-Aviv? Bizonyára nem. A spekuláció természetesen kártékony dolog, de lehet ellene védekezni. Jaj volna azonban Palesztinának, ha ez a védekezés azt a szabad fejlődést akarná megfojtani, melyet a gazdasági élet becsületesen felhasznál szabadsága diktál...

A zsidó polgármester néhány füzetet vesz elő. A füzetekben csupa szines vonalak rajza: Tel-Aviv fejlődésének grafikonjai ezek. Egy szédületes fejlődés játékos rajza.

— Százhatvanegy dunamon épült fel a kezdet Tel-Avivjának hatvanegy háza. Ma havonta átlag száznegyven építési engedélyt adunk ki és havonként az utolsó időkben átlag negyven új ház készült el. Annak idején alig pár ezer fontot tett ki Tel-Aviv havi budgetje, ma meghaladja a százezer fontot. Akkor azt hittük, hogy egy viztoronnyal az egész város vízszükségletét biztosítani tudjuk, ma be se fejeztük az egyik viztorony építését s máris a másikba kezdünk. Egészséges-e ez a fejlődés, vagy sem: erre nem lehet választ adni. Egy bizonyos: az élet diktálja ezt a tempót, a szükségesség, az egyre növekvő igények... — mondja Disengoff.

— Mi lehet Tel-Aviv jövője? — kérdi egyikünk. Hiszen egyszer csak meg kell szűnjék ez az építkezés, mely máris több bolthelyiségrek ad helyet, mint amennyit talán egész Palesztina kereskedelme megbir. Egyszer csak bekövetkezik az, hogy nem fog minden második ház építés alatt lenni. Mi lesz akkor? Most Tel-Aviv kereskedelmi forgalmát az a rengeteg munkás táplálja, akik azonban innen elmennek, mert el kell menniük, mihelyt az építkezési düh visszaesik. Miből fognak akkor a kereskedők és iparosok megélni? Bekövetkezik a krach, amely épp olyan nagyméretű lesz, mint amilyen lendületes most az építkezés.

— Tel-Aviv jövőjét két irányban látom biztosítva — válaszolja Disengoff. Egyfelől itt alakul ki Palesztina egyik ipari centruma. Haifa lesz a nehézipar városa, az könnyűiparé. Már most egyik gyár a másik után alakul és a tengerparton igen kedvező feltételek mellett, 99 éves törlesztésre kapunk kincstári földeket. Így épült a Delfin-erőle selyemáru-gyár és a nagy börgyár. Ez az ipar természetesen nem támaszkodik Tel-Aviv fogyasztására, hanem exportra törekszik Palesztinán kívül is. Ez tehát egyfelől biztosítja a további gazdasági prosperitást. Másfelől Tel-Aviv a világ egyik legkellősebb üdülőhelye lesz, páratlan tengeri fürdőhely. Sok minden mutat erre a fejlődésre. Több hatalmas, modern nagy szálloda épül, köztük egy tizemeletes. A turisták száma egyre nagyobb s szinte mind itt töltik el idejük jelentős részét. A kapitalista bevándorlók is innen néznek szíjjel, hogy Tel-Aviv a legkellősebb átmeneti állomása lesz azoknak is, akik másutt telepednek majd meg. De egyáltalán nem olyan veszélyes a lakosság gazdasági elosztása, ahogy azt a felületes szemlélő hinné. A lakosság számának mindössze tízenny százaléka kereskedő, harminchat százalék képzett munkás iparos, nyolc százalék tőkés, három százalék hivatalnok, a többi tanulatlan munkás. A lakosságnak harminchat százaléka kereskenyeret, ami igen magas százalékszám.

— Nem is hittem volna ezt, — mondja egyik legöregebb tel-avivi polgár, ki elsőnek épített itt házat. Ha az ember nem tudná, hogy másképp van, azt hihetné, hogy Tel-Avivban kétféle ember van csupán: olyan, aki „gazoszt” (hüsitó ital) árul és olyan, aki gazoszt fogyaszt. Az öreg ur humora valóban jellemző Tel-Avivra, melynek olyan élénk utcai élete és így utcai kereskedelme van, hogy valóságos világvárosi jellege van.

Egy chaszid zsidó is van a társaságban. Persze a tel-avivi szombatira tereli a beszédet. Tel-Aviv adminisztratív uton is biztosítja a szombati munkaszünet szentségét. Péntek este a városnak erre a célra alkalmazott emberei járják be sófárral a várost. Az üzleteket azonnal bezárják, még egy pohár gazoszt sem lehet kapni. Minden megáll, csak a tengerparton van néhány cukrászda — leeresztett redőnyök mellett — hol legalább süteményt kaphat az ember. A városi hatóságok azonban ezt sem akarják tűrni s a legszigorúbban lépnek fel a cukrászdák ellen. A mi chaszidunk azonban ezzel sincs meglepődve.

— Láttam szombaton cigarettázni az utcán embereket — mondja.

Disengoff elmosolyodik:

— Valóban, olyan városi szabályrendelet nincs, mely ebben a irányban parancsolhatna. A rendőroket se oktathatjuk ki, hogy szólítsák meg azt, aki cigarettázik. Viszont előfordult, a rendőr igenis beavatkozott és megkérte az illetőt: ne bántsa mások vallásos érzékenységét. Jó szó és megértés itt többet használ, mint bármilyen erőszakos intézkedés.

A szombati szentséges munkaszünetnek különben egy egész más irányú érdekes epizódját beszélte el Disengoff:

— Hét óra felé lehetett szombaton, amikor az Allenby-streeten népcsődületet lát. Chalucok, rendőrök és két pajeszes zsidó. A pajeszes zsidók ki akarták nyitni a gazoszos bódéjukat, abban a hiszemben, hogy a szombat már végetért. Erre a chalucok igen erélyesen felléptek, ughogy rendőri beavatkozásra volt szükség.

A tel-avivi rendőrség különben is érdekes intézmény. Kizárólagosan zsidó rendőrök vannak, kiválogatottan fess fiúk. Különösen a lovasrendőrök tesszenek pompás benyomást. A rendőr itt nem mumus. Feladatuk elsősorban a forgalom lebonyolítása. Rendészeti dolgokon kívül alig van más szerepük. Hiszen bűnyegyek itt nem igen fordulnak elő, a közbiztonság meseszerű. Megtörtént, hogy egy nagy irodában, melynek hatalmas utcai helyiségei vannak, déli tizenkettő és három óra között egyetlen lelket sem találtak. Az iroda tárva-nyitva volt, írógépek, íróasztalok, minták állottak benn az irodában, anélkül, hogy a déli szünet alatt „beeslők” volna. Éjjelre se kell a redőnyöket leeresztetni, vagy az üzletet zárakkal ellátni. A legtöbb üzletet egyszerű kulccsal zárják le. A strandfürdőben a kabin nyitva marad, az értéktárgyakat nem kell leadni. Még lopás nem fordult elő.

Különben mi sem bizonyítja jobban a lakosság és a rendőrség viszonyát, mint a következő kis anekdóta, melyet szelvében-hosszában beszélnek most Tel-Avivban:

Május elsején a munkásság a városháza elé vonult és azt követelte, hogy hivatalos szünetet tartsanak. A rendőrség persze kordont vont a városháza köré. A hangulat eléggé kiélezett volt. Am egyszerre a tömegből az egyik chaluc megáll az egyik lovasrendőr előtt, aki ép a főbejárat előtt posztolt.

— Jaukev — kérdezi — mikor kaptál „chucsaarec”-ből (külföldről) levelet?

— Bizony már nagyon régen — válaszolja a rendőr.

— Mert én kaptam a falunkból — nesze olvasd el.

S „tüntetés” helyett így beszélte meg a két egyfalubéli egymással az otthoni híreket.

Ez a közvetlenség, mely így találja meg a maga humorát, igen jellemző, különösen ha

hozzátesszük példászerű. Valóban csak börtönben van, ezek is években egy, hogy zsidót lekmény mi

Palesztin melyre alig mennyi lakos tenebbnek: fel ezt a ké választ. Tel-hivatala még vártartás. A tások során tukat. Nagy Avivban, aki még nem ha le. Disengoff 33—35 ezer hivatal feláll kes azonban, könnyen, t érdekes tüne

— Nem hogy bejele bárki is, szak rosunkban va áll. A bejele célokot fog s jes szigorúság

Ez is jelli beri szabadsá kincse Palesz

Vasárnap

Az Uj Ke Herzl Tivada dulója alkalm talm emléke e száma irod tónak. A lap belbarátja, a Friedemann meg nem jel jellemző viss cikke Glazn zsidó szellen széde a „Jud szenzácója meg Herzl áll létetön muta amelyek mé nagy vezér gondolasok é ban mutatja ságait. „Mit című cikkben zsidóságról dor pompás sei, egy ma közlemény a számot. „A sebb, illusztr szám nivóján nak számot a

— Megye ből? Érmibál levőleg a köz kapcsolatosan fogja hajtani. nagymihályi, nagykarolyi, két járás egy helyéért már n sek szerint B mihályfalvát ak neve: Judett szerzett inform ket átküldte a

— Elpus gyede. London negyedben hétt A lángok a neg Több banképül misült a rhein A negyed lak őrsg azt hiszi, kár több millió

ló országból

sterénél

A zsidó rend

ezt, — mondja
bolgár, ki elsőnek
nem tudná, hogy
egy Tel-Avivban
van, aki „gazost”
i gazost fogyaszt.
ban jellemző Tel-
utcai élete és így
valóságos világ-

n a társaságban,
tereli a beszédet.
on is biztosítja a
gét. Péntek este
almazott emberei
z üzleteket azon-
gazost sem lehet
tengerparton van
ett redőnyök mel-
lyt kaphat az em-
ban ezt sem akar-
lépnek fel a cuk-
nk azonban ezzel
rettáznai az utcán

i szabályrendelet
n parancsolhatna.
ki, hogy szólítsák
szont előfordult,
és megkérte az
lásos érzékenysé-
bbet használ, mint
és.
nkaszünetnek kü-
érdekes epizód-

zombaton, amikor
etet lát. Chalucok,
b. A pajesztes zsi-
zoszos bódéjukat,
szombat már vé-
rilyesen felléptek,
a volt szükség.

lönben is érdekes
dó rendőrök van-
Különösen a lo-
s benyomást. A
adatok elsősorban
ndészeti dolgokon
rük. Hiszen bün-
el, a közbiz-
hogy egy nagy
utcai hejységei
három óra között
Az iroda tárva-
minták állottak
ogy a déli szünet
elre se kell a re-
üzletet zárákkal
gyszerű kulccsal
a kabin nyitva
kell leadni. Még

ja jobban a lakos-
mint a követ-
léteben-hosszában

g a város háza elé
hivatalos szüne-
rsze kordont vont
eléggi kiélezett
bl az egyik cha-
dőr előtt, aki ép

— mikor kaptál
velet?
gen — válaszolja

lunkból — nesze
beszélte meg a két
őni híreket.

gy találja meg a
ő, különösen ha

hozzátesszük, hogy a közbiztonság és a rend példászerű. Ha a rendőrségnek dolga van: úgy valóban csak az arabok adnak dolgot. Az akkói börtönben például mindössze hat zsidó fogoly van, ezek is politikai foglyok. De az utolsó években egyetlen olyan esetről nem tudnak, hogy zsidót nyereségvágyból elkövetett bűncselekmény miatt ítéltek volna el.

Palesztinának van egy olyan kérdése, melyre alig tud valaki választ adni. És ez: mennyi lakosa van Tel-Avivnak. A legkompetensebbnek: Disengoff polgármesternek tettük fel ezt a kérdést, de tőle se kaptunk biztos választ. Tel-Avivnak ugyanis nincs bejelentő hivatala még, s így hiányzik a tényleges nyilvántartás. A májusban megejtett községi választások során tizenháromezren adták le szavazatukat. Nagyon sokan élnek azonban még Tel-Avivban, akik csak átmenetileg vannak ott, s még nem határoztak, hogy hol telepednek majd le. Disengoff szerint Tel-Avivban állandóan 33—35 ezer ember tartózkodik. A bejelentő hivatal felállítását most van folyamatban. Érdekes azonban, hogy ennek felállítása nem ment könnyen, ami a palesztinai szabadságszeretet érdekes tünete.

— Nem akarunk senkit sem arra kötelezni, hogy bejelentse magát, nehogy azt hihesse bárki is, szabad ember, hogy a mi szabad városunkban valamiféle rendőrségi kontroll alatt áll. A bejelentő hivatal kizárólag statisztikai célokat fog szolgálni, a hivatalos diszkreció teljes szigorúsága alatt.

Ez is jellemző példája annak, hogy az emberi szabadság a legmagasabbra becsült, féltett kincse Palesztinának.

Székely Béla

Vasárnap jelenik meg a „Föld” Herzl-émlékszáma

Az Uj Kelet olvasói e héten vasárnap Herzl Tivadar halálának huszonegyedik évfordulója alkalmából terjedelmes s változatos tartalmu emlékszámat kapnak kézhez. A hetilap e száma irodalmi eseménye lesz a zsidó sajtónak. A lap élén Herzl Tivadarnak egy kebelbarátja, a most Erdélyben tartózkodó dr. Friedemann Adolf mond el érdekes, eddig meg nem jelent és Herzl Tivadar nagyságát jellemző visszaemlékezéseket. A lap második cikke Glazner Mosenak hatalmas és igaz zsidó szelleműtől áthátolt első nagy emlékszáma a „Judenstaat” megteremtőjéről. Külön szentációja az emlékszámnak a „Mi valósult meg Herzl álmából” című cikk, amely szemléletesen mutatja azokat a beteljesüléseket, amelyek még néhány évtizeddel ezelőtt a nagy vezér képviseletében is csak mint elgondolások éltek. Szabó Imre egy szatirájában mutatja ki az álcionista mozgalom fonák-ságait. „Mit mondott Nietzsche a zsidókról?” című cikkben a nagy gondolkodó fejt ki a zsidóságról alkotott véleményét. Kibédi Sándor pompás elbeszélése, Salamon László versei, egy marokkói történet és sok érdekes közlemény egészíti ki a harminkétoldalas számat. „A Föld” ezuttal érdekesnél-érdekesebb, illusztrációkkal is hozzájárul az emlékszáma szintjéhez. Különös figyelemre tarthatnak számat a Herzl-családról közölt fényképek.

— Megyeszékhely lesz Érmihályfalvából? Érmihályfalváról jelentik: A kormány tudvalevőleg a közigazgatási törvény életbeléptetésével kapcsolatosan a megyék átszervezését is végre fogja hajtani. Az új terv szerint Bihar megyéből a nagymihályi, és margitai, Szatmár megyéből a nagykarolyi, Szilágy megyéből a tasnádi és még két járás egyesül egy megyévé. A megye székhelyéért már megindult a harc. Bukaresti értesülések szerint Bratiann Vintila pénzügyminiszter Érmihályfalvát akarja a megye székhelyéül. Az új megye neve: *Judetul Crasna* lesz. Illetékes helyről szerzett információk szerint a minisztérium a tervet átküldte a váradi prefekturára.

— Elpusztult Glasgow kereskedő negyede. Londonból jelentik: A glasgovi kereskedő negyeden hétfőn este rettenetes tüzvész pusztított. A lángok a negyed összes házeit megsemmisítették. Több banképület is elpusztult. Ugyancsak megsemmisült a rheimsi mintára épült székesegyház is. A negyed lakosai közül sokan eltűntek. A rendőrség azt hiszi, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A kár több millió font.

Szófiában megöltek két újságíró

Az egyik újságíró esküvőjére ment gyilkolták meg

Szófia, július 8. Ma meggyilkoltak két újságíró, akik a mostani rendszernek harcos elleneségei voltak. Az egyik újságíró, Kosztov Györgyöt, a szófiai börtönben találták meg holtan, a másikat, Genovszki Mihályt pedig akkor ölték meg, mikor éppen esküvőjére akart elmenni. Amikor a vőlegény nem érkezett meg az esküvőre, keresni kezdték és a fiatal újságíró hozzatartozói az utcán megölve találták. Egész Szófiában igen nagy az izgalom.

Visszahívták Prágából a pápai követet

Konfliktus Csehszlovákia és a Vatikán között

(Prága, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A klerikális „Lidove Listi” jelentése szerint a Vatikán a Husz-ünnepen a kormány által megengedett katolikusellenes tüntetések miatt visszahívta Marmaggi apostoli nunciust. A külügyminisztériumhoz közelálló körök ezzel szemben azt állítják, hogy Marmaggi csupán szabadságra ment, de lehetséges, hogy csakugyan nem fog visszatérni. Marmaggi állítólag már akkor elkedvtelenedett, amikor a Husz-ünnep törvénybeiktatásakor figyelmen kívül hagyták a Szentszék nevében benyújtott tiltakozást. A helyzet kiélesedéséhez hozzájárult az is, hogy a „Cesko Slovo” a szovjetkövettel együtt emlegette a nunciust, mint akik aknamunkát folytattak a köztársaság ellen. A Vatikánnak az is rosszul esett, hogy az elnöki palotára felvonták a huszita-lobogót. Diplomáciai körökben élénk érdeklődéssel tekintenek a konfliktus fejleményei elé.

A törvényszék kötél általi halálra ítélte Léderer Gusztávnét

„Soha még nem volt védőnek ilyen nehéz helyzete.” Elrendelték Léderer Gusztáv elmeállapotának megvizsgálását

(Budapest, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Léderer-pör mai tárgyalásán Lévai Tibor dr., Lédererné védője mondotta el védőbeszédét.

— Védőnek még nem volt olyan nehéz helyzete, mint nekem — mondotta Lévai. A közvélemény ezt a szerencsétlen Léderernét bestiának rajzolja meg, holott az asszony részvétele a gyilkosságban pusztán feltevésen alapul csak. Ezután a védő igyekszik Léderer Gusztáv vallomása alapján erősen kiszínezni a féltékenységi motívumot.

A bíróság a védőbeszéd meghallgatása után tanácskozássra vonult vissza. Hosszu tanácskozás után az elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely Léderernét rablógyilkosság büntetésében bűnösnek mondja ki és ezért kötél általi halálra ítéli. Léderer Sándort a törvényszék a bűnpártolás büntetése vádjá alól felmentette.

A honvédtörvényszék elrendelte Léderer Gusztáv elmeállapotának megvizsgálását. A jövő hét végén a kegyelmi iratok visszaérkeznek a honvédtörvényszékhez.

Bűnözők börtönébe zárják az Amerikába immigrálókat

Egyik börtönből a másikba viszik őket. Betegen és demoralizáltan kerülnek vissza Mexikóba

(Washington, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mostanában divat Elis-Islandról, mint az ördög-szigetről írni. Minden tollforgató ember ezen próbálja ki fantáziájának merész szárnyalását. Elis-Islandban tartják vissza ugyanis mindazokat az Amerikába vándorló európaiakat és ázsiaiakat, akiknek irásait nem találják a kikötői hatóságok rendbenlevőknek. És e divat közben az emberek megfedelkeznek arról, hogy Elis-Islandnál sokkal borzalmasabb hely van, nem is egy és pedig az Unió és Mexikó határán lévő kisebb városokban, ahol az Unió kormánya féltékenyen őrökdi azon, nehogy idegen jusson az Unió területére. Az imigránsok úgy jutnak ide, hogy valahogyan átlépnek a mexikói határon és bejutnak az Egyesült-Államok területére, itt azonban elfogják őket. De nem járhatnak-kelhetnek, mint Elis-Islandban, szabadon, állandó hatósági ellenőrzés alatt. Nem. Itt az imigránsokat azonnal börtönbe teszik és nem disztinyálnak. *Rablók, orgazdák, gyilkosok, tolvajok és betörők társaságába jut a szerencsétlen ember, aki iránt a bevándorlási ellenőröknek megvan ugyan minden jóakaratauk, azonban segíteni nem tudnak rajtuk, mert a bevándorlási apparátus Washingtonban a legrosszabbul funkcionáló hivatalok közé tartozik. Legalább három hónapig tart, amíg visszaérkezik a külügyi hivatalnak az az intézkedése, hogy az illetőt vissza kell toloncolni a mexikói határra.*

Am az is hónapokig eltart, amig newyorki vagy washingtoni intervencióra valaki szabadlábban bevárhatja a külügyi hivatal intézkedését. A bevándorlók legtöbbszörnek ugyanis rokona van valamelyik nagyobb amerikai városban és hamegfelelő óvadékot helyez letébe, akkor az eddigi gyakorlat szerint az ilyen természetű foglyoknak, ügyük elintézéséig, visszaadják szabadságukat. Azonban az ilyen határátlépési letartóztatások ügyében mindig olyan hosszadalmas az eljárás, hogy hónapokig tart, amig valaki visszakapja szabadságát. A jóindulat pedig csakis a börtön-

nön kívül mutatkozik, az ellenőröknel, a börtönben azonban sokkal rosszabb bánásmódban részesülnek a közönséges bűnözőknél. A börtönfelügyelő elve ugyanis az, hogy a gonosztevőkkel jól kell bánni, mert ezek veszedelmessé válhatnak akkor, ha kiszabadulnak, míg a jámbor bevándorló úgy sem fogja megtorolni a rajta esett sérelmeket.

És ha a bevándorló már megkapta az ítéletet, amely szerint ki kell őt engedni a börtönből és vissza kell szállítani Mexikóba, akkor kez lödnek újra a súlyos megpróbáltatások. Az imigránst Galvesztonba küldik, de nem azért, hogy ott behajózhassa magát, hanem hogy itt újra börtönbe kerüljön. Valahogy úgy van vele a szerencsétlen, mint a Szibériába deportáltak voltak II. Miklós cár idejében. Nem küldték őket egyenesen a szibériai ölbányákba, hanem etappokban hagyták őket synlődni, hol az egyik, hol a másik börtönben. Galvesztonban azért tartják őket a börtönben, mert újakat várnak. Az amerikai közigazgatás ugyanis nem elégszik meg azzal, hogy tíz-tizenöt embert expedáljon egyszerre, az amerikai méreteknél számok kellene és azért börtönben hagyják synlődni az előbb kiutasítottakat, hogy együtt az utóbb kiutasítottakkal, amikor számuk százakra dagad fel, egyetlen transzportban küldhessék őket vissza abba az országba, ahonnan elmenekülni igyekeztek. Megtörténik, hogy imigránsok egy teljes esztendeig synlődnek egyik börtönből a másikba, amíg végül összetörten és elkeveredtetten leggyakrabban betegen és demoralizáltan kapják vissza szabadságukat.

Olyan borzasztó ezeknek a helyzete, hogy velük a zsidó jóléti intézményeknek, mint a világsegélyző konferenciának, a Jointnak és az amerikai jóléti intézmények egész sorozatának épügy kellene törődni, mint a hadiárvékkal és a zsidó nép többi nyomorultjával.

Séta a Herzl-erdőben

Alábbi poétikus cikket Mordechaj Avi Schaul jeruzsálemi újságíró küldte be az Uj Keletnek a közeledő Herzl emléknep alkalmából.

Fut a vonat, rohan lefelé Jeruzsálem hegyeiről. Szikla, pusztulás, sivatag. Hol vannak az ősi olajfaligetek? Hol vannak a keleti mesék álmodozó képeiben megjelenő olajmalmok? Itt kellett lenniük, itt vannak a romjaik. Itt vannak ezek a sziklákból kifakadt apró fácskák és hajtások — benn, mélyen a hegyek gyomrában bizonyára hatalmas gyökerek rejtőzködnek, — itt a sziklák között csak elcsontult, elpusztított emlékek gyöngye, törekeny hajtásai kapaszkodnak.

Arva emlékei a buja, viruló, pompázó multnak! Fekete kecskék rágják le ezeket is évről-évre, vagy vándor beduinok égetnek belőlük szenet.

Itt vagyunk Szorék völgyében. Szorék patakja — bibliai emlékek igéző multja: itt történt az ókori rettenthetetlen, dánbéli náziraeus hős Simsonnal, hogy tragikusan „szeretett egy asszonyt Szorék patakján és neve Delila.“

Gyönyörű völgy. Termékeny humusz, isten-áldotta anyaföld — évezredek gonoszsága és ostobasága, évezredek sötét lelketlensége sem tudta teljesen kiszivni életmedveit.

Ez az a föld, melyet vérrel öntözték hőseink. Ez az a föld, melynek Istenéért mentek harcra ennek a földcsa tizparancsolatos népnek bátor fiai. Ez az a föld, melytől gonosz ellenségei mindig csak vettek — s melynek sohasem adtak. Se vért, se könnyet, se szívet, se akaratot. Ez az a drága anya, melyen idegen hódítók oly sok ezer erőszakának nyoma maradt.

Két hegy áll szemben egymással.

Oh, nemcsak itt áll szemben a két hegy. Mint itt, úgy Kirjat Anavimban, úgy Kineretben, úgy Nagingadban, úgy e drága földnek sok-sok feltámadt pontján.

Két hegy egymással szemben. Ez a mi szimbolumunk. Ez a mi győzelmi jelvényünk. Ez a mi igazunk örök hirdetője. Ez a mi pajzsunk. Ez a mi szószólóunk.

Két hegy: az egyik az a nép lakik, amely évszázadok óta szabadon és háborítatlanul dolgozhatott itt, a másikon az a nép, amely kettő-három-öt év — (talán óra, talán perc?) — óta lakik itt. Az egyik hegy kopár, sivatag, letarolt, sziklás. A másik hegy — néhány év előtt ugyanolyan volt ez is mint az első: ma virágzó, zöld, fásított, erdős, hivatógó, megművelt. Két Chulda van a két hegyen: Az egyik az arab falu, a másik a zsidó kvuca.

A chuldai zsidó kvuca műveli itt a Keren Kajemet erdejét. Itt van a Herzl-erdő.

Félórás gyalogut. Amint átérek a Szorék hidján, néhány perc elmúltával már nem is látom az „egyik“ hegyet. Rájövök, hogy tulajdonképpen a „másik“ — az „egyik“, sőt, hogy számomra már nincs is e pillanatban más, csakis a Herzl-erdő. Könnyeim megindulnak. Ömlenek, mint a záporos eső. Miért? Nem tudom — úgy érzem, mintha mind a két hegy megrikatna. Igen, igen. Szorongatom öt éves fiacskám kezét, aki buzgón lépeget mellettem s folyton vallat:

— Ábbá, van-e ott az erdőben „dov“? Mikor lesz?

— Mire felnősz, Saul, s itt minden hegyen szép erdők lesznek, akkor tán eljönnek a medvék is.

— Amott miért nincsenek fák?

— Rosz emberek kivágták.

— Miért nem mondd nekik, hogy nem szabad?

— Már késő.

— Mikor fognak oda is ültetni?

— Talán nem sokára.

— Szóljunk a chalucoknak, hogy csináljanak oda is erdőt.

— Honnan tudod, hogy a chalucok csinálták az erdőt?

— Mert ott fenn a hegyen piros tetejű ház van.

Már benn vagyunk az eukaliptus erdőben. Mindössze 6—8 éves. Olyan buja, mint egy őserdő. Van egy rövidebb út is a kvuca felé, de én szándékosan erre megyek. Miért is ne élvezném ezt a gyönyörűséget. Nem nagy erdő, — de erdő. Nem öreg, — de erdő. Nem gyümölcsös, — de erdő. Erdő Erec Jiszráéiben, az új házában. Tovább megyünk. Itt vannak a kvuca házai. Munkából hazatérő chalucok invitálnak: mennék be pihenni.

— Dehogyan megyek, amíg mindent nem látam, nem megyek be a házba!

— Az egyik chavér velem jön.

— Itt van az olajfaliget. Hétszáz dunamon van ültetve. A háború alatt sajnos kipusztult igen sok fa, mert nem volt, aki törődjön velük, nem

volt, aki művelje, ápolja a fiatal csemetéket. A török katonák is sokat pusztítottak akkor. Az arab szomszédok sem kimélték bennünket.

Emitt ciprusligetet ültettünk. Ez a kazuarinliget, amint látod, egészen fiatal; csupa új csemete. De 4—5 év múlva gyönyörű kis erdő lesz. Most csak türelvüket ültetünk. Ez az egész hegyoldal ilyen szép lesz, mint itt a kvuca körül.

Szomju áhitattal, mohón iszom a szavait. Egy faszor elején fehér tábla van kiszögezve:

„JÁAR HERZL“.

Roboz Imrét kihallgatták a Márffy-perben

A vitás szombat délután. A 200-as cella

(Budapest, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma kezdődött meg a Táblán a Márffy-ügy felelővitelezési tárgyalása, amely elsősorban a bizonyítékokat kívánja kiegészíteni. Az új bizonyítékokat huszonnyolc pontban foglalták össze és leglényegesebb közülük az, amely azt kívánja megállapítani, vajjon Márffy 1922 április elsején, szombaton délután elutazott-e szüleihez Kismegyerre.

Elsőnek Roboz Imrét hallgatták ki, akivel Márffy a fogházban beszélt. Roboz elmondja, hogy Márffy a fogház udvarán nyakába esett és elpanaszolta, hogy a rendőrségen megverték. Christi ügyanerről panaszkodott a sétánál.

Elnök: Hogyan sétálhattak maguk együtt?

Roboz: A fogházgondnok megbízott azzal, hogy beszélgessek Márffyék. Márffy azt is

Az erdélyi mizrachisták nagyváradai közgyűlése

Megválasztották az új vezetőséget

(Oradea-Mare-Nagyvárad, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap, tamuz hó 13-án tartotta meg a nagyváradai mizrahi szervezet tisztújító közgyűlést a Lloyd termében, melyet ez alkalommal zsúfolásig megtöltött a váradai mizrachisták és cionisták lelkes gárdája.

Altmann Sámuel, a mizrahi elnöke nyitja meg a közgyűlést. Beszél a mizrahi kötelességeiről a cionista világszervezet keretein belül, valamint a mizrachisták kötelességeiről és részvételéről az angusztaban Bécsben összeülő cionista világkongresszuson. Hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a vallásos ortodoxia a mizrahi szervezetben helyezkedjék el tömegesen, mert a mizrahi a cionista organizáció keretein belül és az újjáépülő Palesztinában vallási ellenőrzést gyakorol.

Nusbaum Sámuel, az ortodox hitközség elnöke, a következő szónok, aki nemrég tért vissza palesztinai kirándulásáról, hangsúlyozottan kijelenti, hogy ma már nincsen egyetlen kolónia sem Palesztinában, ahol nyilvánosan megszegik a szombatot. Szombaton Palesztinában a munka teljesen szünetel. A mizrachisták működését a cionista szervezet keretein belül látja szükségesnek, mert mizrahi Palesztinában vallási missziót teljesít, az erőt pedig a szervezetségben látja.

Wasserstrom Sándor hosszú beszédben tartja beszámolóját a Mizrahi elmúlt hat éves munkásságáról. Szükségesnek látja, hogy a mizrachisták, akik jelenleg a hitközség vezetőségében többségben vannak, a mizrahi szellemét a nép lelkében minél szélesebb mederben kimélyítsék.

Goldstein Móse a Palesztinabizottság titkára a Palesztinabizottság működéséről és a nemrég megalakult chalucfarmról tartott beszámolót.

Silberstein Áron pénztárnok a mizrahi költségvetését terjesztette elő a közgyűlésnek.

A Keren Kajemet ezévi munkásságáról a távollévő dr. Markovits Ignác Keren Kajemet-biztos helyett Blum Zsigmond tartja beszámolóját, mely szerint 5685. Tisri 1. óta 193.082 lej gyűlt össze Váradon a Keren Kajemetnek. Nagyváradon 1873 persely van elhelyezve.

A távollévő sékelbiztos helyett Berkovits Bernát, és a Ceire Mizrahi nevében Juszt Mose, valamint a kulturbizottság munkásságáról Ráth Efraim tartott igen értékes beszámolót.

Friedmann Armin hozzászólása után Altmann Sámuel elnök javasolja, hogy az erdélyi mozgalom végleg Palesztinába költözv vezérnének, dr. Weiszburg Chaimnak üdvözlő táviratot küldjenek. A közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta el a javaslatot.

Leitman Dezső a jelölőbizottság listáját olvasta fel, mely szerint a mizrahi szervezet országos és helyi tisztikarát választották meg egyhangulag.

Országos mizrahi elnökség: Nusbaum Sámuel, Altmann Sámuel, Berkovits Bernát, Koós Zsigmond. Társelnökök: Reich József, Mittelmann Jakab, Gutfried Izidor. Ügyvezető elnök: Was-

Van-e méltóbb emléke e nagy álmódónak?

A kvuca ebédjében vacsorához ülünk. Bab-főzelék, olajbogyó, kenyér.

Olajbogyó — a Keren Kajemet olajfaligetéből. Ugy eszem, mint egy áldozati vacsorát.

Odakünn telavivi vendéggyerekek hancuroznak. Boldog danájuk szent zsoltárként hangzik. A feltámadás zsoltára.

Oh, milyen jó itt.

Az erdő fái mesét susognak. Jövő élet meséjét.

Mordachaj Avi-Shaul

elpanaszolta, hogy a kétszáz-as számú cellába zárták, ahol állítólag mindenkit megvernek.

A védő kéri, hogy Roboz vallomását vegyék szó szerinti jegyzőkönyvbe. A bíróság eleget tesz a védő kérésének és egyidejűleg meg is esketik Robozt.

Márffy lakásadónja a következő tanu, emlékszik arra, hogy Márffy szombaton és vasárnap nem tartózkodott Budapesten. Ilyenkor rendszeren Kismegyerre utazott és a legnagyobb ritkaság volt, ha a fővárosban maradt.

Az iparbank cégvezetője és igazgatója, akinél Márffy alkalmazásban volt, azt vallják, hogy Márffy 1922. április harmadikán bent dolgozott a bankban, amit az is bizonyít, hogy kézigyét több aktán megtalálták.

A tárgyalást holnap folytatják.

serstrom Sándor. Kulturbizottsági elnök: Ráth Efraim. Gazdasági bizottsági elnöke: Klein Mór. Sékelbiztos: Koós Leó. Palesztinahivatali biztosa: Goldstein Móse. Pénztárnok: Silberstein Armin. Ellenőr: Leitmann Dezső. Háznagy: Vajda Géza. Sajtóbiztos: Blum Zsigmond. Számvizsgálóbizottság: Silbermann József, Keszenbaum Miksa, Freund Benjámin.

Kisintézőbizottság tagjai: Schwartz Jakab (Cluj), Rosenzweig Emánuel (Cluj), Adler Sámuel (Cluj), Stern Fischl (Máramarossziget), Reiter Mór (Satumare), Hirsch Jakab (Nagybánya), Reich Salamon (Satumare), dr. Rosenfeld Sámuel ügyvéd (Szilágycseh), Fixel Vilmos (Szászrégen), Just Mose a Zeire Mizrahi országos szervezetének elnöke.

Nagyintézőbizottság: Friedmann Menáse, Gutfried Sámuel, Róth Albert, Zuckermann Salamon, Gottfried Eduárd, Mózes Áron, Karfunkel Fülöp, Kupferstein Rudolf, Grünberger Izidor, Zeller Armin (Fagyivásárhely), Stern Vilmos, Grünberger Ignátz, Weisz Ö. Lipót, dr. Kohányi Dezső tanár, Kun Gyula tanár, Ardos Frigyes tanár, dr. Markovits Ignác, Kemény József, Ebstein Sámuel, Bernát Bertalan, Róza Rezső, Urán Mihály, Beck Adolf, Zimmermann Menyhért, Kepes Samu, Leitner Ignátz, Sonnenwirth Mór, Frisch Adolf, Gutfried Simon, Friedmann Armin, Rottbarth A. Ede, Rosenberg Emil, Leitner Zoltán, Grünbaum Vilmos, Irom Bernát, Bárány Eliás, Gutfried Ignátz, Klein Béla, Sajovits M. (Cluj), Stern József (M.-Sziget), Kopfler Mór, Stern Lipót (Brassó), Grosinger Dezső (Zsibó), Weinberger N. borkereskedő (Turda), Altmann Bernát (Dés), Steinmetz Mayer (Borsa), Hager M. (Felsővisó), Tauber E. (Petroseni), Weizmann Hersch (Borgóprund).

A tisztújító közgyűlés lelkes hangulatban a Hatikva hangjaival oszlott szétjél.

— **Valorizált hozomány.** Budapestről jelentik: Érdekes elvi döntést hozott a kuria egy házassági ügygel kapcsolatos valorizációs perben, amelyet egy gyalui iparos elvált felesége indított volt férje ellen. Az asszony 1918-ban ment férjhez, hozománya ezer korona volt. Három évi házasság után az asszony megunt a szákos férjét és bontóperet indított ellene. Miután a házasságot mindhárom bírói fórum felbontotta, az asszony igényt támasztott a hozományra is, de nem az eredeti ezerkoronás összegben, hanem valorizálva kérte. Kérésében azt vitatta, hogy a hozomány összegéért az egybekeles idején butort, háztartási cikkeket, élelmiszereket lehetett venni, míg most alig egy zsemlyét lehet kapni érte. Az asszony kérését úgy a törvényesék, mint a tábla elutasította és a visszatérítendő összeget az eredeti ezer koronában határozta meg. A kereset végül a kuria elé került, amely hosszas tanácskozás után meghozta döntését. E szerint az asszony részére az ezerkilencszázötvennyolcas ezer korona hozományösszeg helyett ötmilliónyolcszáz-ezer korona visszatérését itéli meg.

Az Uj

Szerke

Felelős

Eltölze

2

Az Uj

1

„Eg

legnag

sort, d

Csüt

5685. T

(Siv

bő

1925.

hánysz

zetes d

séget é

serűség

kosan

mámor.

Apám a

cionidit

ültem, n

rettem

zsidók,

mindenü

ülve, é

verseit

akkor m

mi az, a

idők kell

Gyönyör

halhatatl

kor egy

tendeje, a

17-én po

kapocs m

közössége

zetet min

én most s

hirdetni a

gyönyörű

ket tulélő

nak nagy

gunknak!

A zsid

mai napon

zef gyász

amely igy,

kön át ére

ban élni, b

— Her

Temesvárról

huszonegyed

vasárnap, fo

impozáns ün

székház term

Ernő tartja,

ünnepélyen

ség iránt má

— Sina

községi vá

falváról jelen

most állítják

ből az egyes

dekes adatok

népszámlálás

a lakosság sze

meg: román

met 6, más

lakosa van a

1911 zsidó. E

nak felel meg

sniveson telep

— Letar

kesztőjét. B

lót, az „Esti

Katona Józse

tárgyaláson, v

azzal védekez

átvette az ide

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidó sajtó napilapja
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
 Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

„Egy nemzet gyásza nem csak leverő.“ A legnagyobb magyar poéták egyike írta ezt a sort, de a meglátás igazsága a nemzeti határokon és az örök-érvényességű emberi igazság ragyog belőle felénk. Tamuz 17-ike virradt ma a zsidóságra. A keserves, bójtós síváászár bótamuz, a tiszabőv szomorú előhírnöke, Jeruzsálem első pusztulásának bójtnapja. És furcsa, pogány adottsága az emberi léleknek: amióta emlékszem és valahányszor közelébe érkezem ennek a két végzetes dátumnak, — én nem tudtam keserűséget érezni, vagy ha igen: volt ebben a keserűségben valami lélekmélyén rejtőzködő, titkosan fölujjongó diadalmamór is. Kegyetlen mámor. Pedig én odahaza másképen láttam. Apám a földön ült és sirt és Juda Halévi cionidáit jajgatta. És én, gyerekeMBER, mellette ültem, néztem a bójttól halovány arcát és szerettem volna felujjongani: így bójtölnek a zsidók, így gyászolnak a zsidók, mind és mindenütt és ma és ebben az órában, földön ülve, étlen és szomjan és nagy költők verseit jajgatják a magosságok felé. Pedig akkor még csak gyerekeMBER magam sem tudtam mi az, ami kikívánkozik a lelkemből. Hosszu idők kellettek, hogy megérthessem magamat. Gyönyörű erő, nagyszerű erő, legyőzhetetlen, halhatatlan erő tud megnyilatkozni abban, amikor egy nemzet gyászol. Kétezeröt száz esztendője, a zsidók minden év Tammusz havának 17-én porban ülnek és sírnak. Ha minden más kapocs megszűnt volna, a gyásznak ez az egy közössége elég lett volna arra, hogy egy nemzetet minden víződönön keresztül mentsen. És én most sem tudok jajgató szavakkal gyászt hirdetni a pusztulás bójtján. Inkább azt érzem: gyönyörű bójt, rettenetes pusztulás, évezredek túlélő emléke véres, diadalmas elbukásunknak nagyszerű záloga a mi halhatatlanságunknak!

Csütörtök
 5685. Tamuz 17.
 (Siváászár bótamuz)
 1925. július 9.

agy álmodónak?
 rához ülünk. Bab-
 emét olajfaligetéből.
 vacsorát.
 erekek hancuroznak.
 nt hangzik. A fel-
 a. Jövő élet meséjét.
 acháj Avi-Shaul

erben
 as számu cellába
 kit megvernek.
 oz vallomását ve-
 be. A bíróság ele-
 s egyidejűleg meg

vetkező tanu, em-
 zombaton és vasár-
 apesten. Ilyenkor
 t és a legnagyobb
 n maradt.
 és igazgatója, aki-
 volt, azt vallják,
 harmadikán bent
 is bizonyít, hogy
 álták.
 tatják.

gyűlése
 sági elnök: Ráth
 elnöke: Klein Mór.
 sztinahivatal biz-
 tárnök: Silberstein
 Dezső. Háznagy:
 Zsigmond. Szám-
 József, Keszten-

Schwartz Jakab
 (uj), Adler Sámuel
 sziget), Reiter Mór
 ybánya), Reich Sa-
 ld Sámuel ügyvéd
 aszrégen), Just Mose
 ezetének elnöke.
 mmann, Menáse, Gut-
 nekermann Salamon,
 Karfunkel Fülöp,
 Izidor, Zelzer Ár-
 Vilmos, Grünberger
 phányi Dezső tanár,
 es tanár, dr. Mar-
 ef, Ebstein Sámuel,
 Urán Mihály, Beck
 Kepes Samu, Leit-
 Frisch Adolf, Gutt-
 Rottbarth A. Ede,
 Grünbaum Vilmos,
 Gottfried Ignátz,
 Stern József (M-
 ót (Brassó), Grosin-
 er N. borkereskedő
), Steinmetz Mayer
 Tauber E. (Petro-
 prund).
 kes hangulatban a
 el.

Budapestről jelen-
 a kuria egy házasa-
 cións perben, amelyet
 indított volt férje
 ment férjhez, hozó-
 évi házasság után
 tét és bontóper in-
 ot mindhárom bírói
 igényt támasztott a
 etti ezerkoronás ösz-
 kérté. Keresetében
 sszegéért az egybe-
 cikkeket, élelmiszere-
 alig egy zsemlyét
 rését egy törvény-
 és a visszatérítendő
 an határozta meg-
 rült, amely hosszas
 tését. E szerint az
 áztizennyolcas ezer
 ötmilliónyolcszáz-
 neg.

Hogyan lett Noulent tábornok a marokkói haderők főparancsnoka

Guillaumet tábornok kétszáz ezer katonát kért és ezért nem neveztek ki főparancsnoknak

(Páris, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.)
 Jelentette tegnap az Uj Kelet, hogy Noulent tábornokot kinevezték a marokkói csapatok főparancsnokává. Painlevé miniszterelnök a minisztertanács éjszakai ülése után fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozatot adott nekik, melyben többek közt azt mondja, hogy az új főparancsnok kinevezése teljes egyetértésben történt Liautey marsallal. Noulent tábornok személyében a francia kormány fiatal és aktív tábornokot akart a marokkói csapatok élére állítani.

Az új főparancsnok kinevezésének kérdése napirenden volt azóta, amióta Painlevé miniszterelnök visszaérkezett a marokkói hadszínterről, és Guillaumet tábornok már a harmadik jelöltje volt a főparancsnoki állásnak.

Eleinte befejezett ténynek tekintették azt, hogy Weygand tábornok, Foch vezérkari főnöke, és Varsó megmentője kerül a marokkói francia csapatok élére, annál inkább, mert Weygand két év előtt magasabb állását áldozatkészen felcserélte a szíriai megbízott kényelmetlen, nehéz tisztjével, tehát ismeri a keleti viszonyokat is.

Weygand tábornok kinevezése azután elmaradt, állítólag azért, mert Weygand nem akarta a parancsnokságot vállalni akkor, ha Liautey tábornagy továbbra is marokkói rezidens marad, és így neki, mint a front parancsnokának, Liautey tábornagy jóváhagyásához kell igazodnia.

Halálozás. Deutsch Palika, Deutsch Ferenc mérnök fiaiskája elhunyt. Temetése 9 ikén csütörtökön d. e. 10 órakor lesz a Karolina-kórház kápolnájából.

Szeptember 30-ig meghosszabbították a rokkantak utazási igazolványainak érvényességét. Bukarestből jelentik: A közlekedési minisztérium a rokkantak utazási igazolványainak érvényt szeptember 30-ig meghosszabbította. Egyidejűleg intézkedés történt olyan irányban, hogy a külföldi egyetemeket látogató diákság július elsejétől október elsejéig 50 százalék utazási kedvezményben részesül.

Eljegyzés. Fried Irénke és Székely Leó, Alba-Iulia, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Rosenberg Iduskát Krasznáról eljegyezte, Stern Samu Szilágynagyfaluból. (Minden külön értesítés helyett.)

Klein Etus és Mikes Samu Szamosujvár, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Willinger Malvin Satmar, Stern Zsigmond Marghita, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Napilapot indítanak az antiszemita diákok. Bukarestből jelentik: A „Facla“ szerint az antiszemita diákok októberben napilapot fognak kiadni, mégpedig egyazon szöveggel két kiadásban. Az egyik kiadás Bukarestben a másik Jasiban fog megjelenni. A lap szerint az antiszemita elhatározták, hogy a választásokon aktív részt vesznek és mindent elkövetnek, hogy Cuzát szenátorok, Zelea Codreanu pedig képviselőnek megválasszák.

Megjelent a kolozsvári rendőrség rendelete a záróról. A munkaügyi felügyelőség utasítására a kolozsvári rendőrprefektúra ma adta ki zárórarendeletét, mely az új törvény értelmében egységesen rendezi az üzletek déli- és esti záróját. A rendelet értelmében a rövidaru-, kézmű-, kalap-, bőrönd-, kefe-, textilüzletek délután 1—3 óráig, este pedig 7 órakor kötelesek üzleteiket zárni. Ebbe a kategóriába sorolja a rendelet az ipari ügynökségeket, bankokat, iparvállalatokat. A második kategóriába sorolja a rendelet az élelmiszerüzleteket, fűszerárüzleteket, szatocsboltokat, még akkor is, ha italmérséi engedélyük van. Ebbe a kategóriába tartozó üzletek délután félkettő-félnégy közt és este nyolc órakor kötelesek bezárni üzleteiket. A harmadik kategóriába tartozó üzletek, mint borbélyok, manikürszalokok, stb. vasár- és ünnepnap előtt esti kilenc óráig tarthatnak nyitva.

Egy jugoszláv képviselő halálos balcesete. Belgrádból jelentik: Tegnap Banjaluka közelében egy rohanó automobil alatt leszakadt a folyam hidja. A gépkocsi utasai közül a jugoszláv mozlim-párt vezető egyénisége, Hamsalja Ajanovic képviselő nyomban meghalt. Felesége súlyosan megsebesült, a velük utazó két apró gyermeket pedig a megdagadt folyam árja vitte el.

A Weygand-kombináció meghiusulása után került előtérbe Guillaumet tábornok, aki tegnap a minisztertanács előtt ismételt tanácskozáson Painlevé miniszterelnökkel, továbbá a hadügyminisztérium és a vezérkar képviselőivel, bizonyosra vették tehát azt, hogy az esti minisztertanács után publikálják Guillaumet kinevezését.

Ez azonban elmaradt, hír szerint azért, mert Guillaumet tábornok a marokkói francia csapatok létszámának erős fölemelését kérte és 200.000 embert mondott szükségesnek az operáció sikeres, gyors lezárásához. A minisztertanács azonban az a nézet kerekedett felül, hogy a marokkói hadjárat lezárását szerényebb eszközökkel kell megkísérelni, mert a marokkói csapatok létszámának fölemelése 200.000 emberre súlyosan veszélyeztetné Caillaux szanálási terveinek megvalósulását és újabb nagy izgatottságot váltana ki a közvéleményben.

Noulent tábornok nem lépett fel olyan nagy igényekkel, mint Guillaumet és így neki jutott a főparancsnokság, Guillaumet pedig visszatért a rajnai francia hadsereg élére. Noulent tábornok tehát nem rendelkezik majd olyan csapatok fölött, amilyenek az afrikai viszonyok egyes ismerői szerint szükségesek volnának az operáció eredményének gyors biztosítására, azután Noulent tábornok minden lépésnél kötvé lesz Liautey tábornagy jóváhagyásához, ami nem fokozza Noulent akcióképességét.

*** Adler Nándor hegedűművész,** aki Bécsben végezte a zenefőiskolát, hazaérkezett szülővárosába és előrehaladott hegedűsöknek egy hathetes kurzust nyit. Jelentkezés Str. Elisabeta 34. alatt, d. u. 3—4 óra között.

A fogorvosok országos kongresszusa Jasiban. Jasiból jelentik: A fogorvosok országos egyesülete folyó hó 5-én és 6-án tartotta meg ezidei kongresszusát, mely az egyesületnek negyedik országos kongresszusa volt s mely egyidejűleg tartott meg az országos orvoskongresszussal. A kongresszust Bilaskó egyetemi tanár nyitotta meg, akinek a nagyváradi főkegyesület nevében Halász Andor dr. díszoklevelet nyújtott át, értékes tevékenységének elismerésül. Ugyancsak díszoklevelet nyújtottak át Niculescu dr. bukaresti egyetemi magántanárnak is. Ezután Ileana dr. titkári és Ridélyi dr. pénztári jelentését terjesztette be. Niculescu dr. alelnök beszámolójában rámutatott arra, hogy még most is csak a kolozsvári stomatológiai intézet az egyedüli, mely fogorvosok kiképzésére szolgál. Bukarestben az egyetemi tanács, hol elhatározza, hol elodázza a stomatológiai katedra felállítását, aszerint, amint az aspiránsok érdeke azt kívánja. Beszéde végén szigorú kritika tárgyává teszi az egészségügyi tanács magartását, mely még mindig nem intézkedett a hamis okmányokkal rendelkező fogtechnikusok ügyében. Ezután megválasztották az új tisztikart. Elnök lett: dr. Bilaskó (Cluj), alelnökök: dr. Hircz (Cluj), dr. Niculescu (Bukarest) és dr. Bircza (Bukarest). A kongresszus második napján előadást tartottak: dr. Friedemann (Ploesti), dr. Popolita (Cluj), aki a farkastorok új műtéti gyógy módjáról tartott előadást, dr. Patiu (Galac), dr. Adler (Brassó) és végül Vass Zoltán dr., kolozsvári fogorvos, aki az új fajta égetett porcellánkoronáról tartott nagyszerű előadást. Különösen érdekessé tette az a körülmény, hogy ez az új koronafajta Romániában eddig ismeretlen volt. Az új koronafajta — úgy látszik — forradalmat csinál a stomatológiában, mert az arany helyettesítését teszi lehetővé a nem feltűnő porcellánnal. Az előadást Bilaskó professzor köszönte meg, dr. Vass Zoltánnak.

Ausztria berlini követe állást keres. Bécsből jelentik: A bécsi sajtóban nagy meglepetést keltett a berlini lapoknak az a híre, hogy dr. Riedl Ausztria berlini követe állást keres a német nagyiparban. A követ híre szerint több magánvállalatnál puhatolódzott megfelelő állás után, de a tárgyalások nem vezettek eredményre. Hogy az osztrák követ diplomáciai karrierjét miért akarja felcserélni szürke hivatalnoki funkcióval, arról a berlini lapok nem számolnak be.

*** Temesvári előfizetőinkhez!** Temesváron Bachus János az Uj Kelet kézbesítője (lakik II. Burkus-u. 19., napközben a Lloyd-kávéház előtti újságbódóban), aki a kézbesítésre vonatkozó mindennemű észrevételt elintézi.

Herzl-emlékünnepelel Temesváron. Temesvárról jelentik: Herzl Tivadar halálának huszonegyedik évfordulóját a temesvári zsidóság vasárnap, folyó hó 12-én, délelőtt fél 11 órakor impozáns ünnepély keretében fogja megünnepelni a székház termében. Az ünnepi beszédet Dr. Marton Ernő tartja, prologót Giszkalay János mond. Az ünnepélyen Katz főként fog énekelni. Az ünnepesség iránt máris nagy az érdeklődés.

Biharmegyében már összeállítják a községi választók névjajstromát. Érmihályfalváról jelentik: Biharmegye több községében már most állítják össze a választók névjajstromát, amelyből az egyes községek szaporodására nézve is érdekes adatok derülnek ki. 1921-ben az általános népszámlálás alkalmával Érmihályfalván 7175 volt a lakosság száma. Ez a szám akkor így oszlott meg: román 581, magyar 5146, zsidó 1430, német 6, más nemzetiségű 12. Mostanában 9323 lakosa van a városnak. 710 román, 6702 magyar, 1911 zsidó. Ez körülbelül 30 százalék szaporodásnak felel meg. A románok közül sok a regáti, akik szívesen telepednek itt meg.

Letartóztatták az „Esti Kurir“ szerkesztőjét. Budapestről jelentik: Boross Lászlót, az „Esti Kurir“ szerkesztőjét, mert Kóródi-Katona József sajtóperében nem jelent meg a tárgyaláson, vádlottként letartóztatták. Boross azzal védekezik, hogy a szerkesztőségi szolgálta átvette az idézést, de nem adta át neki.

KÖZGAZDASÁG

A kolozsvári fűszerkereskedők küldöttségileg kéri a munkaügyi felügyelőtől a zárórarendelelet módosítását

Ülés a Sfatul Negustorescben. Végleges nyugvópontra kerül a zárórakérdés

(Cluj-Kolozsvár, július 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári fűszerkereskedők tegnap este a Sfatul Negustoresce helyiségében értekezletet tartottak. Az értekezleten az új zárórarendelelet és a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezéseit vitatták meg. Az érdeklődés igen élénk volt. Az értekezletet Tuffli Richárd elnök nyitotta meg, majd utána Pascu alelnök ismertette részletesen a törvényt és annak végrehajtó utasítását. Az általános vita során a fűszerkereskedők ismertették speciális kívánságukat, melyeknek akceptálására a törvény felhatalmazást ad a végrehajtással megbízott munkaügyi felügyelőnek. Hosszas vita után elhatározta az értekezlet, hogy 15 tagú delegációt küld ki Chirila munkaügyi felügyelőhöz, hogy tőle a rendelet szellemében egyes módosításokat kérjen. A delegációt megbízta az értekezlet, hogy a munkaügyi felügyelőnél, mint a törvény végrehajtó és ellenőrző szervénél a következő módosítások elrendelését kérje:

1. A bodegákat és az u. n. csemegeüzleteket osztályozó bizottságba a Sfatul Negustoresce fűszerkereskedői szakosztálya 4 tagot delegálhasson.

2. A heti állat-, termény- és áruvásárok napjaira Kolozsvár város egész területe deklaráltassék vásárlónak, vagyis ezeken a napokon az üzletek délből is nyitva tarthassanak.

3. A fűszerkereskedők egyetemesen arra kéri a munkaügyi felügyelőt, hogy a fűszerüzletek záróráját, tekintettel azok speciális helyzetére déli 1-3 órában állapítsa meg és tekintsen el a rendeletben megszabott 1/2-1/4 órai zárórától.

4. A fűszerkereskedők kéri végül, hogy szombaton és ünnepnapok előtti napokon este 9 óráig tarthassanak nyitva.

A fűszerkereskedők küldöttsége ma, csütörtökön délelőtt adják át memorandumukat a munkaügyi felügyelőnek. Minden valószínűség szerint a munkaügyi felügyelő akceptálni fogja a fűszerkereskedők speciális kívánságait, amivel a záróra- és vasárnapi munkaszünet kérdése végre végleges nyugvópontra kerül.

Egy angol közgazdasági lap Románia háborús adósságainak konszolidálását követeli. Bukarestből jelentik: A „Financial News” című angol lap foglalkozik Románia háborús adósságaival és leszögezi, hogy Romániát kötelezni kell arra, hogy ezt az adósságát konszolidálja.

A pénzügyminiszter beszámolója a belgákkal folytatott gazdasági tárgyalásokról. Bukarestből jelentik: A mai minisztertanácsn Bratianu Vintila beszámol azokról a tárgyalásokról, melyeket a belgákkal folytatott az építkezési részvénytársaság megalakítása ügyében. Nagy érdeklődés várja Bratianu beszámolóját, már azért is, mert ismertetni fogja azokat a tárgyalásokat, melyeket egy amerikai pénzcsoporttal folytat a CFR. részére szerzendő kölcsön ügyében.

Megalakítják a szovjetbankok konzorciumát. Moszkvai híradás szerint, az orosz kormány a népbiztosok tanácsának legutóbbi ülésén, a szovjetbankok konzorciumának tervével foglalkozott. Tekintettel arra, hogy a pénzügyi helyzet kedvező, valamennyi nagy iparvállalatot finanszírozó bank hozzájárulását adta a konzorcium tervéhez.

Franciaország új járadékkötvényei. Párisból jelentik: Tegnap publikálták az új négy százalékos járadékkötvények kibocsátásáról szóló végleges határozatot. Ezen járadékkötvé-

nyek címleteit kizárólag a nemzetvédelmi bankok tulajdonosainak tartják fenn. Az új járadékkötvények száz frank névértékre fognak szólni és az értékük járó négy százalékos osztalékot a franknak a font sterlinghez 1:95 megállapított árfolyamában garantálják. A címletek részben névre, részben bemutatóra fognak szólni. A kibocsátást július 20-án kezdik meg és szeptember 5-én fejezik be.

Likörgyártási tilalom. Aradról jelentik: Arad város orvosai hivatalához ma rendelet érkezett az egészségügyi főfelügyelőségtől, amely szerint a mai naptól tilos vegyi uton előállított eszenciákból liköröket készíteni. A rendelet kimondja, hogy a császárkörteliktől kizárólag vegyi uton előállított eszenciákból készítik, ezért gyártása tilos. A meglévő készletek még január elsejéig eladhatók.

Közvetlen személy- és podgyászforgalom Románia és Lengyelország között. A CFR. és a lengyel vasutak vezérigazgatósága között létrejött megállapodás értelmében 1925 július 15-től kezdve bármely román vasuti állomás közvetlenül bocsáthat ki jegyet és expedíthat csomagot bármely lengyel vasutállomásra.

Megkezdtek a Depositenbank kényszerregezési ügyének tárgyalását. Bécsből jelentik: A nagy esküdtészi teremben megkezdődött a tárgyalás az Allgemeine Depositenbank kényszerregezési ügyében. Az egyeségi ajánlat vagy hármincszázalékos kvótát ajánl fel egyszeri kifizetéssel, vagy negyvenszázalékos kvótát bizonyos megszabott időpontban fizetendő részletekben, vagy pedig az egyeséget végrehajtó hitelintézet új részvényeinek átvételét, ami körülbelül negyven százalékos kvótának felel meg. A tárgyalás nyugodt menetűen biztosítására rendkívüli biztonsági intézkedéseket tettek. Általános várakozás ellenére csak kevés hítelező vett részt a tárgyaláson. Ötözr hitelező bejelentette követeléseit, mások viszont visszavonták igényeiket, ezek közt a győri szeszgyár is.

A legújabb termésjelentés. Bukarestből jelentik: Munteniában az utóbbi esők miatt a termések javultak s a kilátások kedvezőek. A duna menti megyékben a termés jobb, mint az utóbbi esztendő bármelyikében. A kapálásokat ezeken a helyeken befejezték és hozzákezdtek az aratáshoz. Moldvában Tutova, Roman és Faleciu megyék kivételével a termés jónak ígérkezik. Dorohoiuban a jégviharok rontották a vetéseket, mindazonáltal a termés itt is kielégítő. Tutovamegyében a hideg időjárás miatt a gyapottermés teljesen tönkrement. Erdélyben, kivéve azokon a helyeken, ahol a jég pusztított, a termés kitünően ígérkezik.

Egy magyarországi szénbánya r.-t. fizetéseképtelensége. Miskolcraól jelentik: A miskolci törvényszéken fizetéseképtelenséget jelentett a Bánvidéki Kőszénbánya R.-T. A szénbányát néhány évvel ezelőtt nyitották meg és abban az időben kezdtek nagy anyagi áldozatokkal a szén feltáráni, amikor a szénpiacon a hausse-mozgalom a legerősebb volt. Ezalatt az idő alatt a többi konkurrens bányászati szénbányák már teljes erővel folytatták a jól jövedelmező széntermelést, míg a Bánvidéki Kőszénbánya R.-T. ugyanakkor még csak a szén feltárást végezte és százezer forint fordított a kutatásra. Mire a vállalat a szén feltárással üzemképes lett, újabb nehézségekkel kellett megküzdenie. A kibányászott szén közlekedési eszközök hiján a szomszédos Bánvidéki Kőszénbánya R.-T. iparvállalat tudták csak elszállítani, mely aztán a magas viteldíjjal annyira megdrágította a szén, hogy a társaság versenyképtelenné vált. A múlt évben megindult beszz-mozgalom után megpecsételte a vállalat sorát. Miután a munkásokat és a tisztviselőket nem tudták fizetni, az üzemet beszüntették, de ugyanakkor a hitelezőkkel szemben fennálló milliárdos kötelezettségeinek sem tudott eleget tenni, úgyhogy a vállalat ellen a hitelezők egyrésze végrehajtást vezetett és az árverést már kitűzték. Most kényszerregezési eljárás megindítását kérte és negyvenszázalékos egyeségi kvótát ajánlott fel a hitelezőknek.

TÓZSDE

Július 8-án

A lej: Zürichben 237.50, Párisban 9.90, Budapestben 325, Bécsben 325.

Kolozsvár. A piac lanyhának indult, de déli felé megszilárdult és meg is tartotta szilárdságát. Élénk forgalom mellett a következő árfolyamokat jegyezték:

Bécs 30.10—30.20, Prága 6.30—6.35, Budapest 327—330, Páris 10.30—10.40, Zürich 41.30—41.50, Newyork 213.00—214.00, London 1040—1045, Milánó —

Zürich. Zárulat: Berlin 122.75, Amsterdam 206.50, Newyork 515.25, London 2504.50, Páris 2405.00, Milánó 1925.00, Prága 1525.00, Budapest 72.50, Belgrád 9.05— Bukarest 237.50—237.50, Varsó 98.65, Bécs 72.55,

Bukarest. Devizák: Vonalzavar miatt nem érkezett meg.

Bukarest. Valuták: Napoleon 820, német márka 51.50, leva 1.50, török lira 117, font sterling 1060, francia frank 10.80, svájci frank 42.50, olasz lira 8.20, drachma 3.60, dinár 3.70, dollár 216.50, lengyel forint 41.00, osztrák shilling 31.50, magyar korona 30.50, cseh korona 6.55, belga frank — holland forint —

SPORT

A temesvári TAC Kolozsváron. Temesvár egyik legjobb együttese vasárnap Kolozsvárra jön, hogy a Victóriával barátságos mérkőzést játszon. A TAC vasárnapi szereplését nagy érdeklődés előzi meg. Arról is szó van, hogy a futballszakosztály egyhónapos nyári szünetet rendel el és ebben az esetben a mérkőzés megtartását elhalasztanák. Ez azonban nem valószínű, annál is inkább, mert az intézőbizottság tegnap este, a tagok távollomardása miatt, nem tartott ülést és így nem hiszszük, hogy a futballszünet ügyében vasárnapig intézkedés történik.

Elhalasztották az országos atlétikai bajnoki versenyeket. Tudvalevőleg július 19. és

Rendkívüli alkalom!

Előrehaladt nyári
idény miatt összes
árak nagy árle-
szállítással
eladásra
kerül-
nek
az

AU PRINTEMPS

ezelőtt „Missir” nagyruházában
Str. Memorandului (Unio-u.) 11.
Cluj.

Lloyd 3246

Már csak **23** nap választ el attól, hogy **100** Kolozvárt

leért csaknem kettőmilliót érő kis uradalom tulajdonosává lehessünk! Sorsjegyek kaphatók minden helybeli pénztárnál, valamennyi fodrászteremben és üzletben, Kozhasnu Trp. ban (Cal. Victoriei 3.), ahol postai rendelések is eszközölhetnek. Vidéken: N. Várad, Máramaros-Sziget, N. Bánya, Nagykaroly, Szatmár, Tasnád, Zilah, Sz. Somlyó, Zsibó, D. s. Bezerce, Szamcsujvár, M. Várárhely, Csikszerecs, Kézdivásárhely, Barót, Ditró, S. Szentgyörgy Kovászna, Szászrégen, Brassó.

20 ára volt atlétikai versenyen a lason kell, versenyt elhalasztották

Braun Csibi az M szerpibenő ningbe áll pótolta, de legalább 80

A Hus Kriza-u. 15 szabásu sp jalist rend kozoverse aradi birko tinneplyre

Lele

Cluj, St

(vlt Malor nyait lego ket pontos kedvezmen ben kaphat

A ma leg

Wel

Fölszabad Az uj Ma A szerele A szenved Dr. More Házasság A világ tó Az időgép Világok h Emberiste Bealby. A civilizác

Uj Kele

Hölgye formában. alatt for

kalapszalor

„E

Str. Lo Elvállal su mába vágó szerelések

MA Cluj, P

בריק ארבעה עשרה

irdess

20 ára voltak kitűzve Temesvárra az országos atlétikai versenyek. Azonban a Banatul-pálya, melyen a versenyt megrendezik, óriási renevláson kell, hogy keresztülmenjen és emiatt a versenyt egy héttel későbbre 25. és 26-ára elhalasztották.

Braun Csibi ismét harc képtelen. Braun Csibi az MTK kiváló jobbszélsője hosszú kényszerpihenő után 3 héttel ezelőtt ismét tréningbe állott. A Slavia elleni meccsen Orthat pótolta, de régi sérülése ismét kiújult úgy, hogy legalább öszig ismét nem játszhatik.

A Husiparosok Atlétikai Klubja vasárnap Kriza-u. 12. sz. alatti saját helyiségeiben nagyszabású sportszámokat magabafoglaló kerti majális rendez. A majális keretében országos birkozóverseny lesz, melyre a nevesebb váradi és aradi birkozók is meghívást kaptak. A sportünnepélyre a belépés díjtalan.

Lebovits Béla

השומר ארטה חסונוק וסאלמיגיארה
Cluj, Str. G. Barițiu 8. - Telefon 354.

(volt Malom-u.) Ajánlja elsőrendű szalámi gyártmányait legolcsóbb árában. Postai megrendeléseket pontosan eszközök. Viszonteladókna nagy árkedvezmény. Friss libaszir bármilyen mennyiségben kapható. Árjegyzék és קנין קבועa kívánatra ingyen.

A ma legátfogóbb, legtudatosabb, legszelebb skálájú írójának

Wells-nek művei

magyar nyelven:	
Fölszabadult világ	100
Az új Machiavelli I—II.	400
A szerelem és Lewishám ur	200
A szenvedélyes barátok	240
Dr. Moreu szigete	180
Házasság I—II—III.	440
A világ története	300
Az időgép	100
Világok harca	120
Emberistenek	150
Bealby	120
A civilizáció megmentése	110

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

Hölgyeim! File kalapujdonságok óriási választékban 350 lei minden formában. Regi filckalapokat 48 óra alatt formál és alakít az

kalapszalonn, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Gólya-áruházszal szemben).

„Express“

Auto garage Atelier mechanic
Str. Londrei (Hosszu) 26. Cluj
Elvállal autó és mindennemű mechanikai szakmába vágó javításokat, villany- és gázmotor szereléseket. — Mindenkor berautó szolgálat.

MARTIN PÁL Jun.
Cluj, Piața Mihail Viteazul 25.

כשר ועלכווארען פאבריק
ערציינט אללערלייא ועלכווארען
פאסט-פאקעטע ווערען פראסט פער נאכנאמע
עפעקטיווארט. פריידקארטעס אונד דערש אויף פערלאנגען.

İrdessen az Uj Keletben!

SZINHÁZ - MŰVESZET

Adler Nándor kítüntetéssel végezte a bécsi zenei főiskolát. Adler Nándor, a kolozsvári származású fiatal hegedűművész, a kolozsvári zeneértő publikum több nagysikerű hangversenye révén ismer, a napokban bahaérkezett Kolozsvárra. A fiatal hegedűművész, aki a bécsi zeneakadémián Fest mester tanítványa volt, a főiskolát kítüntetéssel végezte el. Bécsi tartózkodása alatt nemcsak a főiskola házihangversenyein aratott nagy sikereket, hanem tagja volt a híres Simphonie-orchesternek is. A fiatal hegedűművésznek a düsseldorf-i városi zenekar és a kolozsvári román opera konzertmesteri állást ajánlott fel, amelyeket csak azért nem fogadott el, mert még tovább akarja magát képezni. A fiatal hegedűművész Kolozsváron és Erdélyben több hangversenyt fog tartani, melyek iránt a közönség és zeneértők körében a legnagyobb érdeklődés mutatkozik.

A színházi iroda közleményei
Már én ilyen vagyok! Ma este lesz a bemutató előadása a legvidámabb, legületesebb párisi újdonságnak. Csopa szellem, csupa ragyogó ötlet ez az izig-véríg francia darab, a jó ízűt sehol sem érti, de itt-ott annyira szabad szájú és merész helyzetű, hogy nem éppen fiatal lányoknak való szórakozás. Igen go:doan és rendkívüli kedveléssel erre a premierere a színház s a főserepeket az operet együttes legkiválóbb erői: Neményi Lili, Erényi, Ihsz, Tompa, Leövey, Réthely fogják játszani.

Nótás kapitány, délután, vendégekkel. Első mérsékelt helyezés előadása lesz vasárnap délután a Nótás kapitánynak. Ennek az előadásnak éidekességét fokozza az, hogy két főszerepben vendégek fognak fellépni. Hobensau grófnét Szabó Ica, Borisát pedig Leövey Böske fogja játszani.

Ezüstszirály. A legsz-bb zenéja és legérdekesebb meséjű magyar operette kétségekívül az Ezüstszirály, Buttyai Ákos poétikus, annakidején óriási sikert aratott zenei játéka. Nagy ambícióval tanulják be most teljesen új szereposztással ezt a ragyogó, finom operettet. A repriz vasárnap este lesz. A főszerepeket Karácsonyi, Neményi, Miklósi, Bányász, Réthely, Virág fogják játszani. Hőfőa este megis-étlik az előadást.

Magyar Színház heti műsora
Csütörtök: Már én ilyen vagyok! (Újdonság, először, Neményi Lilivel, Erényi Böskevel, Tompával, Ibszával, Leöveyvel, Sorozat 281)
Péntek: Már én ilyen vagyok! (Sorozat 282)
Szombat: Már én ilyen vagyok! (Sorozat 283)
Vasárnap d. u. fél 4-kor: Nótás kapitány (Lendvai Böske, Szabó Ica vendégjátékával, mérsékelt hely árakkal, Sorozat 284)
Vasárnap este fél 9-kor: Ezüstszirály (Operett repriz, új betanulással és új szereposztással. Karácsonyi lilivel, Neményi Lilivel, Tompa Bélával, Bányász Istánnal, Sorozatszám 285)
Hétfő: Ezüstszirály (Sorozat 286)

Mozgók műsora.
Select-mozgó. Csütörtök, július 9. Koenigs-mark. II-ik és utolsó rész, 6 felvonásban.
Urania-mozgó. Csütörtök, július 9. Maciste Imperatore. Szalondrám, 7 felvonásban, képrázatos fnyűzés-l. Főszerepben Maciste.

Mosse hirdetés

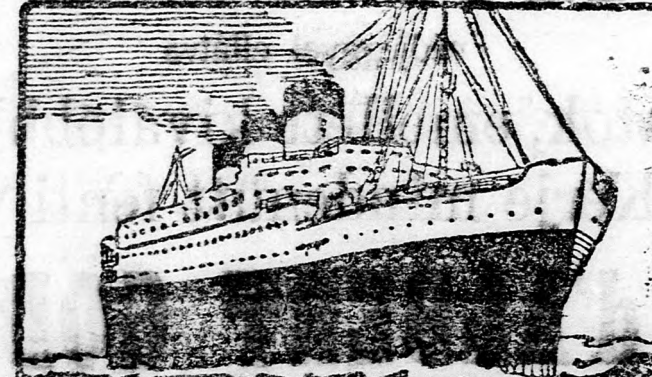

Aradi
árumintavásár
és butorkiállítás
1925. aug. 1—10.
75% utazási kedvezmény.
Gazdasági kiállítás. Koncertek, theatralis szórakozások és rádió. Sportesemények és ünnepek. Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Figyelem! Egészsége helyreállítása órájából feltétlenül szüksége van Önnek a „Sklerolsyrupe“
ra. Dr. Mladjiesky professzor (Prága) gyógymódia ütérlemeszesedés és ennek következményei kezelésére, mint: szívbelégésegek, rheumatizmus, vesebajok, paralizis, emésztési zavarok, idegfájdalmak stb.
A készítmény csak akkor való i, ha ománi-i képviselőnknek: Cemptuar (omercial, Dewis Wassermann-nak (Bucuresi, Calea Moșilor 37.) biztonsági marájával van ellátva. — Egyes feirák ávegekért nem garantálunk, mert azok tudunkon kívül hozzátak fergalomra.
Lerakatok: EMKE és Royal drogeria Iuj. Laboratorium: „Maria Theresia“, Csehszlovákia.
Kapható az ország minden drogerijában és gyógyszerárában.
Köszö őirt: A 12 tveg Sklerolsyrupe már elhasználtam és nagyon jól érzem magam. Feleségem is hálás a Sklerolsyrupe minden reményen felüli hatásáért. Rendkívüli frissnek érzi magát ő is, jókedélyű és ismét fiatal.
Kiváló tisztelettel: Mihaloviti, Arad

Tennisz nadrág,
luster sacco, vászon ruhák
Neumann M.
Czég
Cluj, Piața Unirii No 14.

GYAPJUIPAR R. T. TIMIȘOARA
Gyapjamosóda, gyapjufésülde, kamarn, vigogne-szővőde, takácsműhelyek, mügyapjagyár, apretura, festőde.
Költött és szövöttáru gyár
Körülbelül 50 munkást foglalkoztat. Saját fontakció és iuttenyésztés.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
French Line

Luxusutazás — Gyorsutvonalak a francia kikötőkből:
New-York — Canada
Cuba — Mexiko
Venezuela - Haiti - Antillák
Marocco - Algir - Tunisz
és más kikötőkbe.
Információkkal és jegyekkel szolgál:
„SARNIA“ S. A. Bucuresi.
Pasagiul Comédia
Táviratcim: Transatbuc.
Redor 268

APRÓHIRDETÉSEK
 Az apróhirdetés egy sor 3-4, vastagabb betűvel 6 lej. Leg-
 több apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény.
 Az apróhirdetéseket díjazás nélkül fogadjuk.

Nőül venne 50 éves
 özvegy kereskedő, ki
 200.000 lej vagyonnal és
 teljes berendezéssel ren-
 delkezik, 45 év körüi
 gyermekeket, hasonló va-
 gyonnal bíró zsidó nőt.
 Esetleg vidékre is be-
 szállás. Megkereséseket
 „Szorgalmas” jellegre a
 kiadóba kérek.

Eladó gyapjufestő ő
 kitértő állapotban, ugyan-
 ott gyapjufestőülre behu-
 zatok, olajgyári berende-
 zések ké-i vaspáccsal. —
 Salamon olajgyár, Gherla.
 9385

Weiss Áron
főkántor
 és más lemezek,
 valamint
VOX
 hangkészülékek
Triska I.
 zongoragyaktár,
 Cluj, Str. Saguna 14
 1

Gyapjút, legmagasab
 napi áron vásárol. Jac.
 Lövy, Sibiu. 9254

Motorokat,
 benzín, nyersolaj, szívó-
 gáz, 15 lóerőtől felfelé,
 törött állapotban is kere-
 sek készpénz mellett vé-
 telre, Elias Győző, Timi-
 soara, Radulescu 8.

Kiadó
 2 füzethelyiség októbe-
 ről 1-től, Str. Regina Maria
 6 szám alatt Felvilágosi-
 tást nyújt a háztalajdonos
 Nationala biztosító társ-
 saság. 9386

Tanulókat
 felve a
Hunwald
 üvegsziszolda
 és tükörgyár
 Cluj, Str. Vlahuța
 (volt Belyai utca)
 3. sz m

Régóta fennálló vas-
 kereskedés Brassóban for-
 galmas helyen, ha álehet
 miatt sürgősen eladó B-
 vebbet Elekes hirdetési
 irdásban, Brassó, Kapu-
 uca 82. 9378

Utazók figyelmébe! Ha
 Sibiuba utazik, keresse fel
 Katzot, a hol jó kóser
 há-i kosztot kapha. Str.
 Me ropol (vult Fleische-
 Gasse) 17.

**Suche in allen Zwei-
 gen der Hauswirtschaft**
 tüchtigste Fräulein, deu-
 tcher Mutter-prache zu
 2 Kindern im Alter von
 2 und 4 Jahre. Gehalt
 nach Übereinkomm-n. —
 Eintritt sofort. Anträge
 erbeten an Adresse Herz
 Henrik, Petroseni 9377

**Két szobás modern la-
 kás fűdősobával, új ház-
 ban azonnal átadó. Cim**
 Rudolf Mosse hirdetési
 vállalatnál, Cluj, Str. Reg
 Maria 87. 9368

Motorok
 Szívógáz 20—60 HP. Ben-
 zin 4, 5, 10, 16 HP. Nyers-
 olaj 16, 20, 40, 45 HP.
 Dieseli 40, 50 HP. Gőz-
 gépek félstabil 30, 40, 50,
 60, 70 HP. Compound-
 stabil 60, 70, 80 HP. Sz-
 szasz gépek gyárilag javítva
 azonnal szállíthatók, ked-
 vezés ár mellett. Kérjen
 iránymutatást. Friedrich
 Testvérek, Timisoara.

Keresek
 megvételre 3—4 szobás,
 fűdősobás beköltözhető
 házat Cim a kiadóban.
 Keresünk 6-8 és cipő-
 szakmában kiszolgáló se-
 gédet. Ajánlatokat Stern
 Miksa, Sec ieni (Székely-
 hid) judetul Bihor. 9374

Sportolók!

A régi jóllismert és meg-
 bízható sportruhásznál

Ioan Darlan, Bukarest, St. Academiei
 Rendkívüli olcsó áron kerülnek eladásra: labdák,
 boxkeztyük és cipők

Chrom futball-labda, belső gumival.....	Lei 200
Chrom futball-labda, bantifa-val	" 260
Chrom futball-cipő	" 400
Belső gummi	" 50
Lábszárvédő	" 80

Ugyszintén bármily sportfelszerelés és javítások.
 Tegyei egy próbarendelését és meg fog győződni az
 elsőrangú minőségéről — Árjegyzék ingyen

Mégis csak legjobb a késnélküli
„RASOL IDEAL“

borotváló por
 amely az ország legré-
 gibe gyártmánya, mely
 most újonnan átprepa-
 rálvá, az arcotnem marja
 és kellemes ha-
 tást hagy utána.

Övakkadjunk
 az ártalmas utáztatoktól. Csak az „IDEAL“ felírás
 valódi.

Reszling József fodrasz
 Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Használjunk kizárólag
PLANTOL
legjobb bőv-nygyszirt, mert ez
tilszta, egészséges és kiadós!
 Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi
 főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan
 ortodox rituális előírás szerint.
Képviselei: HARTIG & HIENZ Cluj
 Str. Julia Maria 8, Telefon 1-18.

Tanítanak,
szó rakoztatnak
gyönyörködtefnek!

Dr. Dienes László: Művészet és Lei	
világnézet	100
Schnitzler: Elza kisasszony (Egy	
zsidóleány története)	132
Lacratelle: Silbermann (Egy zsidó- fiu története)	80
Schnitzler: Garlan Berta asszony	160
Lagerlöf: A császár	140
Victor Hugó: A párisi Notre	
Dame I-II.	360
Benedek: Erdélyi történetek	176
Tabéry: Szarvasbika	176
Multatuli: Havenciar	198
Bashkirtseff: Mária naplója	176
Spunda: A halottbűvölő	176
Biró: Vizözön	48
Strindberg: Krisztfina	110
Gogoly: Tanyai esték	154
P. Benoit: Atlantis	176
Móricz Zsigmond: Pillangó	150
Hemon: Maria Chapdalena	160
Gerald: Szeretni	176
„ Ezüstlakodalom	176
„ Te meg én	176
A. France: Elbeszélések	24
„ Az istenek szomjaznak	120
„ Pártütő angyalok	132
Sztrókay: A rádió	36
„ Kis elektrotechnika	-36
Thiering: A textilipar	100

Kaphatók az
Uj Kelet könyvosztályában,
 utánvétellel vagy a pénz előzetes bekül-
 dése mellett

Figyelem!

Megérkeztek a gyönyörű nyári
 nyerssejem ajándékok. Kockás és
 csíkos nyerssejem Lei **179-től.**
 Duplaszélű száddák gyönyörű min-
 tátkban Lei **85.** Az összes rövid-
 árú, harisnyák kiírásítása mélyen
 leszállított árrakkal.

Moskovitz Jakab
 divatruházak, Cluj, Calea Reg.
 Ferdinand 21.

Rudolf Mosse Rt.

TOILE TARARE A. G. B.
 védjeggyel ellátva
 olcsóbb, mint az utáztatok, emellett kiválóbb minőségű és sokkal tar-
 tósabb. Kérje mindenütt fenti védjegyet.

Gyártja: SUCC. d'ALBERT GODDE BEDIN & Co.
 Nagyban eladás. Bukarest, Strada Carol No 70. Nagyban eladás.

Rajor2467

Kiadás Nyomda- és Kézdővállalat S.-T. nyomda Cluj, Székely-utca 14. (volt Brassay-utca) 10. emelet

Szerkesztőse-
 ivalat és
 Kéziratok kiz-
 szerkesztéségh
 2020k. Kézirat
 1925 július 1

A hisenevi
 parasztpárt je
 beszédeiben a
 sére is ráért.
 kozása valóság
 is inkább, me
 ellenkezik a k
 lamenti pártok
 Lupu arról
 rom szomszédj
 val és Oroszor
 viszonyban és
 rekvése lesz a
 helyre állítani
 sen Oroszor-zá
 rátságos össze
 ség van, mert
 sokban függ a
 közlekedés me
 Ez a nyilt
 sajtójában szok
 ki. Az ország
 ugyanis az e
 hogy Oroszor
 lekedéstől a lel
 és hogy az uj
 el. Igaz ugyan
 szovjet diplom
 több nyugati á
 sem akarva ki
 gazdasági elő
 ilt össze a szo
 ezek a delegált
 való tartozandó
 delegáció felkel
 sértet sem tört
 Azóta az a
 Oroszország, u
 elismerő állam
 ségét. Oroszor
 hogy felhagy
 propagandával.
 esemény azonb
 Oroszország ezt
 gondolta és ado
 nem akarta. Ez
 közvélemény m
 A nyugati kapi
 az Oroszországg
 hiszen azt hitték
 ütöttek. A szer
 már terjeszked
 kozási területet
 garanciát ígerte
 disták nem fog
 szedelmet az et
 gos állapot esa
 j-lentett a kapi
 burzsoázia a s
 épenugy résen
 ban a bolsevik
 Sem Európában
 tett meg a
 du'ása anélkü
 gött ne kere
 nek nyomait. F
 hol sikerült ráb
 a nagy buzgalo
 ció csak pusztá
 A kínai és
 újból előretolak
 talmaktól kezd
 deniut ujra urn
 valóban a legro
 arra, hogy az o
 kötetés helyre
 A nyugati állan
 magatartása utá
 teljesen elment
 szággal tárgyalá